

O tjelesnom kažnjavanju

Zašto se djeca ponašaju loše?

- traže pažnju
- zbog potrebe za moći
- iz osvete
- imaju osjećaj neprikladnosti
- ne osjećaju se povezanimi s roditeljima

Kako djeca uče kako se trebaju ponašati?

- Djeca najbolje uče kada se osjećaju voljenima i vrijednima tuđe pažnje, a ne onda kada se osjećaju ugroženo ili se trebaju braniti.

Ponašaju li se djeca koja su tjelesno kažnjavana bolje?

- **NE!** Tjelesno kažnjavanje ima trenutni efekt (trenutno i privremeno zaustavlja nepoželjno ponašanje), ali ne uči dijete zašto je njegovo ponašanje neprihvatljivo i koje je ponašanje bi bilo prihvatljivo odn. kako bi se dijete trebalo ponašati.

Tjelesno kažnjavanje može imati dugoročne posljedice:

- Agresivno, nasilničko i/ili kriminalno ponašanje
- Delinkvencija
- Zlouporaba sredstava ovisnosti
- Socio-emocionalni problemi u odrasloj dobi (samodestruktivno ponašanje, anksioznost, depresija, hostilnost)
- Fizička agresija prema bračnom partneru i nepoznatim osobama
- Tjelesno kažnjavanje i/ili zlostavljanje vlastite djece

Tjelesno kažnjavanje nije jedini uzrok svih navedenih poremećaja već je faktor rizika
Koji 2-4 puta povećava vjerojatnost da će do tih poremećaja doći.

Tjelesno kažnjavanje je kontraproduktivno i opasno jer...

- uči djecu kako da budu nasilna i bez kontrole,
- uzrokuje bol, ljutnju pa čak i ozljeđivanje,
 - tjelesno kažnjavanje ima tendenciju eskalacije (kada roditelj udari dijete prvi put veća je vjerojatnost da će ga udariti i drugi i treći put, a vjerojatnije je i da će ga udariti jače nego prvi put. U tom smislu je tjelesno kažnjavanje značajan faktor rizika za tjelesno zlostavljanje)
- uči dijete da je u redu tući druge kad smo ljuti,
- uči dijete da je u redu tući one koje volimo i da je osjećaj ljubavi povezan s nasiljem («Kažnjen si za tvoje dobro,... zato što te volim i brinem za tebe,...jer ti želim najbolje»),
- uči dijete da je u redu nasiljem rješavati probleme,
- uči dijete strahu i osvete,
- uči dijete da se mora ponašati na određen način jer će u protivnom biti kažnjeno (dijete je motivirano strahom od kazne),
- uči dijete da ne zaslužuje poštovanje,
- ne uči dijete zašto je njegovo ponašanje neprihvatljivo i koje bi ponašanje bilo prihvatljivo.

Koji roditelji najčešće pribjegavaju tjelesnom kažnjavanju?

- roditelji koji se slažu s tjelesnim kažnjavanjem i opravdavaju ga,
- vjeruju da je tjelesno kažnjavanje efikasno,
- imaju vlastito iskustvo tjelesnog kažnjavanja u djetinjstvu,
- žive u društvenoj sredini koja prihvaca i odobrava korištenje tjelesne kazne,
- svakodnevno doživljavaju stres (financijski problemi, bračni konflikti,...),
- frustrirani su ponašanjem djeteta,
- kada djetetovo ponašanje uključuje nasilje prema drugima.

Kako roditelji mogu održati disciplinu bez upotrebe tjelesne kazne?

- pokazati djetetu ljubav, prihvatanje i toplinu,
- imati jasna i jednostavna pravila i granice,
- biti dobar primjer djetetu,
- pohvaliti dobra ponašanja kako bi ona postala češća,
- ukoliko je prihvatljivo ignorirati ponašanja koja ne žele da se ponove,
- kritiku uputiti na ponašanje, a ne osobnost djeteta,
- nagraditi dobra ponašanja pohvalom, zagrljajem, privilegijom,
- upotrijebiti humor,
- omogućiti djetetu kontrolu kroz izbore ili zajedničke odluke.

Pozitivno roditeljstvo odnosi se na pristup odgoju djece odn. roditeljsko ponašanje koje se temelji na:

- najboljem interesu djeteta,
- obostranom poštovanju,
- pozitivno djeluje na razvoj djetetovih potencijala i interesa kao i prihvatanje različitih interesa u nenasilnom okruženju
- potiče dobro ponašanje,
- postavlja jasna pravila i granice djetetovom ponašanju
- koristi pozitivne oblike discipline umjesto tjelesnog kažnjavanja.
- Iz te perspektive, udaranje djeteta jednako je udaranju prijatelja, kolege, susjeda.

Pozitivno roditeljstvo pomaže djeci da i sama postanu pozitivni roditelji!

